

33. møde i DANAK's sektorudvalg for kalibrering

Tid : Onsdag den 28. april 2010 kl. 11.00 - 14.00
Sted : DANAK, Dyregårdsvej 5B, 2740 Skovlunde
Deltagere : Jan Hald (JHA), DFM
Hans Peter Hansen (HPH), H. Lundbeck A/S
Jan Nielsen (JN), Teknologisk Institut
Kurt Stochholm (KS), Kamstrup A/S
Claudi Johansen (CJ) Sikkerhedsstyrelsen
Direktør Jesper Høy (JH), DANAK
Sektionsleder Erik Øhlenschläger (EOE), DANAK
Ledende assessor Marianne Tambo Andersen (MTA), DANAK
Ledende assessor Poul Erik Poulsen (PEP), DANAK.
Afbud : Jesper Busk, Bjarne Fjeldsted, Jørgen Meinertz, Ole E. Sørensen, Jan Wrang.
Referent : Poul Erik Poulsen
Referat er tilsendt : Sektorudvalgets medlemmer

DANAK

Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde

Tlf. 7733 9500
Fax 7733 9501
CVR-nr. 26 89 93 89
danak@danak.dk
www.danak.dk

Der er ikke udpeget en formand for udvalget, og mødet blev derfor i overensstemmelse med udvalgets regler ledet af DANAK. EOE fungerede som mødeleder.

Der var ikke forslag om ændringer eller tilføjelser til det udsendte forslag til dagsorden, som derfor blev anvendt som dagsorden for mødet.

1. Status for medlemmer af udvalget

Status for medlemmer af udvalget fremgik af den liste over udvalgets medlemmer, som var udsendt med mødeindkaldelsen. Bjarne Fjeldsted har siden meddelt, at han ikke ønsker genudpegning. Claudi Johansen er 2010.04.01 overflyttet til Sikkerhedsstyrelsen. DANAK havde 2009.12.08 anmodet Eurolab Danmark om udpegning af et medlem til at afløse Kim Carneiro, men vil kontakte Eurolab Danmark på ny for at få udpegningen afklaret. En opdateret liste over medlemmerne er vedlagt.

2. Godkendelse af referatet fra udvalgets 32. møde den 5. maj 2009

Der var ingen bemærkninger til referatet.

3. Samarbejdet omkring vidensspredning fra det internationale samarbejde til nationale aktiviteter

JN havde foreslået emnet ved udvalgets sidste møde og orienterede om EURAMET's arbejde omkring protokoller for CMC'er (det faglig-

ge samarbejde mellem NMI'er omkring laboratoriesammenligninger, fastsættelse af måleevner og om BIPM's godkendelse heraf). BIPM's database for måleevner kan bl.a. bruges vejledende af DANAK's tekniske assessorer ved bedømmelsen af laboratoriernes usikkerhedsbudgetter og måleevner. JH meddelte, at DANAK gerne ville formidle denne viden, men gjorde også opmærksom på, at det kunne være relevant som en opgave for DANIAMet/EURAMET. JN og JHA oplyste, at resultatkontrakterne (for hhv. TI og DFM) indeholder en forpligtelse til vidensspredning. Det aftaltes, at JN ville tage det op i DANIAMet, med henblik på at der kan ske en overførsel af viden fra NMI-samarbejdet, og videre at JN ville orientere udvalget herom.

4. Brugen af elektroniske kalibreringscertifikater

Udvalget havde på sidste møde ønsket en orientering om kravene til elektroniske certifikater. JN bemærkede, at TI fra DANAK's assessorer havde været udsat for forskellige fortolkninger af kravene. EOE oplyste, at emnet havde været drøftet og afklaret internt i DANAK, som også har udsendt fortolkningsdokumentet AML 03 "Anvendelse af EDB i akkrediterede laboratorier". DANAK anser ISO 17025 for stort set at være dækkende.

5. Brainstorming i udvalget om andre emner

- a) DANAK's auditering/tilsyn af kalibrering i felt var foreslået af Jørgen Meinertz på udvalgets sidste møde. DANAK's interne retningslinjer for tilsynet med laboratorier, som udfører prøvning og kalibrering i felt er klare, men hvis assessorernes kendskab hertil ikke har været tilstrækkeligt, og kravene ikke har været opfyldt, vil det blive taget op internt og på DANAK's kommende TA-seminar. Emnet udskydes i øvrigt til næste møde, da der var afbud fra Jørgen Meinertz.
- b) Udvalget drøftede også, hvordan det mest hensigtsmæssigt kan angives i DANAK's register, hvorvidt en akkreditering omfatter feltkalibrering, og hvordan CMC'er skal angives i de tilfælde, hvor den samme kalibrering kan udføres både i felt og i laboratoriet. DANAK har markering for feltkalibrering for den enkelte metode, hvilket er mere detaljeret, end almindeligvis set hos andre akkrediteringsorganer. Den opgivne CMC vil være den laveste, dvs. svarende til kalibrering udført i laboratoriet. Det er laboratoriets ansvar, at informere kunden om, hvilken usikkerhed der aktuelt kan forventes.
- c) Erfagrunder blev af JN foreslået som et middel til vidensspredning. EOE oplyste, at det var været forsøgt på DANAK's brush-up kurser for tekniske assessorer, men at grupperne blev for små. DANAK vil dog gerne deltage i erfagrunder, som det f.eks. er sket på trykområdet.

Det aftaltes, at DANAK laver et forarbejde til behandling på udvalgets næste møde. Til brug herfor sender JN et oplæg til DA-

NAK med forslag til områder, hvor det kan være relevant at etablere emnegrupper.

6. Sager til orientering

6.1. Nationalt

6.1.1. *Angivelse af måleevne i DANAK's register.* EOE orienterede om, at tilpasningen af måleevner for skydelærer i DANAK's register forventes at være gennemført inden for kort tid. For at kunne opretholde akkreditering til kalibreringerne er det en forudsætning, at laboratorierne indsender fyldestgørende usikkerhedsbudgetter, hvilket ikke var gjort af alle laboratorier på området.

MTA orienterede om EURAMET dokumentet om kalibrering af tørblokke. DANAK udsender kopi af dokumentet til relevante akkrediterede laboratorier og tekniske assessorer.

6.1.2. *Opfølgning på behandlingspunkter fra sidste møde.* EOE orienterede om DANAK's politik for præstationsprøvninger – der er udsendt en ny akkrediteringsbestemmelse AB 3, som uddyber kravene til deltagelse i præstationsprøvninger, og som DANAK implementerer.

6.1.3. *Ny bekendtgørelse om bemyndigelse af laboratorier til at udføre måleteknisk kontrol.* CJ orienterede om bekendtgørelsen. Kravene er stort set uændrede; men der skal laves nye bemyndigelsesskrivelser, fordi kravene nu fremgår af en bekendtgørelse. Der er i bekendtgørelsen givet mulighed for, at Sikkerhedsstyrelsen kan lægge arbejdet ud til DANAK.

6.2. Internationalt

6.2.1. *Orientering om arbejdet i EA og ILAC.* EOE orienterede om indholdet i ILAC's forslag til nye dokumenter for sporbarhed og usikkerhed, som begge udleveredes:

- a) *"ILAC Policy for Uncertainty in Calibration"* (5. udkast 2010). Dokumentet er accepteret af BIPM. Den væsentligste ændring i forhold til de gældende regler for bestemmelse af måleevner er, at der åbnes mulighed for, at instrumentbidraget kan undlades i særlige tilfælde.
- b) *"ILAC Policy on Metrological Traceability of Measurement Results"* (1. udkast 2008). Forslaget indeholder en række forenklinger. Udvalgets medlemmer blev opfordret til at indsende eventuelle kommentarer til dokumentet til DANAK inden 14 dage.

6.2.2. Udpegning og bedømmelse af nationale metrologiinstitutter samt EURAMET's behandling af nationale primær- og referencelaboratoriers akkrediteringer. JHA orienterede om, at bedømmelser og udpegning forskellige steder udføres på forskellige måder, og at der er forskellige holdninger til brugen af akkreditering og også til brugen af udenlandske eksperter og assessorer. Det er for tiden ikke afklaret internationalt, hvad bedømmelserne skal omfatte. Punktet forventes også på dagsordenen til udvalgets næste møde.

7. Eventuelt, herunder fastlæggelse af næste møde.

Næste møde aftales til mandag den 8. november 2010 kl. 11.00 - 15.00 hos DANAK.